

Datum
2023-11-19

Diarienummer
ALLM.2023.2432
BTN-2023/203

BILAGA 2

Bygglövs- och tillsynsnämndens årsredovisning för miljö-, hälsoskydds- och avloppstillsyn för verksamhetsåret 2023

Innehållsförteckning

1	Resurser för tillsynen	3
1.1	Årsarbetskrafter 2023	3
1.2	Utfall år 2023	3
1.2.1	Enhetsgemensamt.....	3
1.2.2	Klagomål.....	3
1.2.3	Projekt.....	4
1.2.4	Miljöskydd.....	4
1.2.5	Hälsoskydd	5
1.2.6	Avlopp	6
1.3	Nationell strategi för miljöbalkstillsynen	6
1.3.1	Miljöskydd.....	6
1.3.2	Hälsoskydd	7

1 Resurser för tillsynen

1.1 Årsarbetskrafter 2023

En årsarbetskraft för miljö- och hälsoskyddstillsyn har för år 2023 beräknats på 1 600 timmar. Varav minst 1 050 av dessa är tillsynstid (planerad och händelsestyrd¹) och ungefär 550 timmar går till arbetsuppgifter som inte har med den faktiska tillsynen att göra så som administrativ tid, interna möten, rådgivande telefonsamtal, konferenser och utbildningar, förbättringsarbete, systemförvaltning, friskvård och verksamhetsförvaltning. För inspektörer som arbetar med enskilda avlopp räknades en årsarbetskraft under år 2023 för tillsyn på 1 100 timmar. Variationen beror på hur mycket arbete som beräknas behövas för administrativ tid.

1.2 Utfall år 2023

1.2.1 Enhetsgemensamt

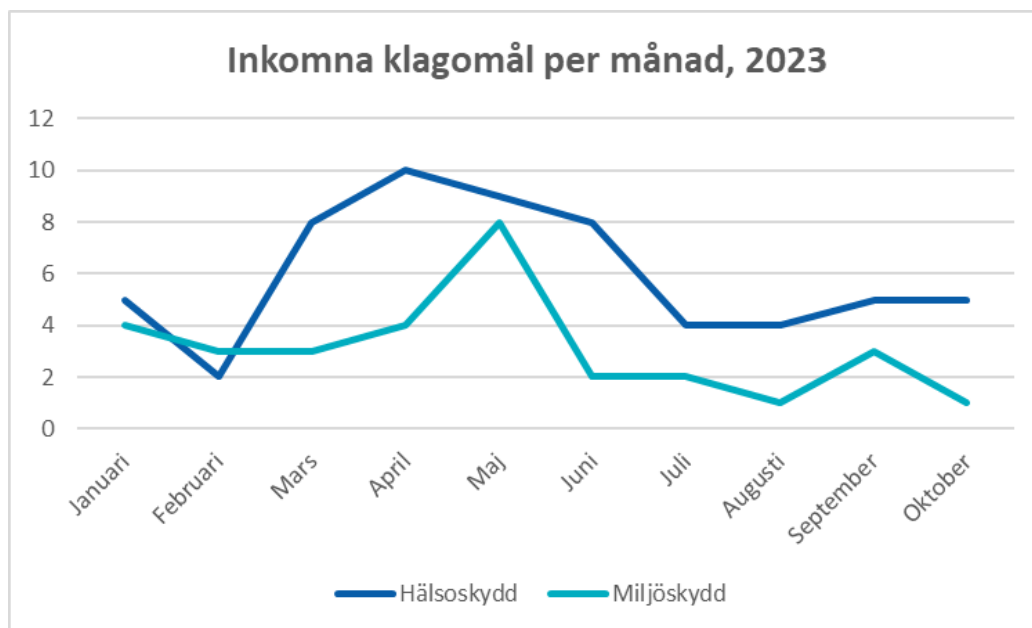
Sedan början av året slogs miljöskyddsenheten och hälsoskyddsenheten ihop och blev en enhet med en chef. I samband med det bröts avloppshandläggarna ut och ligger direkt underställda avdelningschefen. På den nybildade miljö- och hälsoskyddsenheten tillsattes två samordnare som bidrar till samsyn inom enheten.

För miljö- och hälsoskyddsenheten beräknas tillsynsplanen uppfyllas i sin helhet.

1.2.2 Klagomål

I figur 1 illustreras inkomna klagomål under januari till och med oktober 2023 inom miljöskydd, områdesskydd, och hälsoskydd. Figuren illustreras med detta intervall då tillsynsplaneringen ska vara färdigställd i november för att kunna antas av nämnden inför 2024. Klagomål inom enskilda avlopp illustreras inte då de inte är lika vanligt förekommande (tre ärenden inom motsvarande period). Antalet inkomna klagomål är lite högre för hälsoskyddsgruppen, men trenden ser över lag likadan ut för de båda enheterna. Toppar för inkomna ärenden ses under april och maj.

¹ Planerad tillsynstid är sådan som bygglovs- och tillsynsnämnden debiterar för årligen och gäller verksamheter som ska ha kontinuerliga tillsynsbesök. Dessa är kända både till antal objekt och timmar. Händelsestyrd tillsynstid är sådan som inkommer under året och som inte går att detaljplanera för, till exempel anmälnings- och dispensärenden, klagomål eller överklagningar. För händelsestyrd tillsyn sker en skattning baserat på nedlagt handläggningstid under tidigare år samt observerade trender.

Figur 1 Trenden för inkomna klagomål inom hälsoskydd och miljöskydd är relativt likartade under år 2023, men hälsoskydd har ett litet större antal ärenden.

Debiteringsgraden för klagomålsärenden har ökat under 2023. I oktober 2023 har det debiterats i 45 procent av de avslutade klagomålsärendena, jämfört med år 2022 där det för hela året debiterades i 38 procent av de avslutade klagomålsärendena.

1.2.3 Projekt

Det avdelningsgemensamma projektet som genomfördes under 2023 hade fokus på livsmedelsverksamheter så som restauranger, caféer och andra serveringsställen. Under projektet kontrollerades fem olika områden och mellan den 30 och 31 augusti besöktes totalt 51 serveringsställen av samtliga miljöinspektörer på avdelningen.

Under år 2023 har miljötillsynsavdelningen tagit emot en praktikant från Stockholms universitet. Avdelningen har även haft en trainee under en period på tre månader, som utöver sitt självständiga projektarbete har deltagit i olika arbetsmoment på avdelningen såsom handläggning av radonärenden eller följa med på tillsyn och inspektioner. Under sommaren har avdelningen tagit emot två feriepraktikanter från högskolan som bland annat deltog i planerade tillsynsbesök.

1.2.4 Miljöskydd

Totalt planerades 138 verksamheter in för tillsyn inom miljöskydd. Utfallet blev 136, vilket inkluderar både bortfall och tillkommande verksamheter. Antalet åtalansmälningar och miljöstraffavgifter har under 2023 ökat i jämförelse med 2022, till stor del beror detta på inventeringsprojektet i Länna industriområde och att rutiner kring när en åtalansmälan ska utföras har förtydligats.

Under 2023 har nämnden arbetat med ett antal olika fokusområden utifrån den nationella tillsynsstrategin;

- Dagvatten
- Fordonstvättar och fordonsverkstäder
- Återvinning av avfall så att det upphör att vara avfall
- Tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2
- Anmälan om avhjälpande åtgärd enligt 28 § i FMH
- Reach-förordningen.

Inom förorenade områden finns en handlingsplan för hur arbetet med förorenade områden och tillsynen ska utföras för att nå målen i Huddinge kommuns miljöprogram för giftfri miljö. Under 2023 har 11 objekt inom branschklass 2 inventerats. Förorenade områden har under 2023 förtydligats hur mycket tid och vad tiden läggs på genom att lägga in nya tidsredovisningsrader.

Under 2023 har fyra projekt påbörjats och två projekt följts upp. De projekt som har följts upp är inventering Vårdkasen och inventering konstgräsplaner. Projekten som har påbörjats är strandskyddstillsyn, inventering av miljöfarliga verksamheter i kommunen, inventering av Länna industriområde och informationskampanj om fluorerade växthusgaser.

Planerad strandskyddstillsyn har genomförts inom områdesskydd. Genom att bedriva planerad tillsyn kan bygglovs- och tillsynsnämnden se till att kontroll och rättelse genomförs i de områden där strandskyddets värden är särskilt höga. Med en planerad strandskyddstillsyn kan tillsynsmyndigheten rikta tillsynsresurserna till de platser där de gör mest nytta, gentemot om tillsynsmyndigheten enbart bedriver tillsyn där överträdelser rapporterats in av allmänhet finns stor risk att tillsynen av strandskyddet slår orättvist.

Inventeringen av Länna industriområde har genomförts eftersom det har tillkommit nya industrilokaler de senaste åren. I projektet har samtliga fastigheter i området fått ett besök. Inventeringen har resulterat i ett antal nya tillsynsobjekt (i skrivande stund är det 45 stycken), tillsynsärenden, miljöstraffavgifter och åtalsanmälningar.

I projektet inventering av miljöfarliga verksamheter i kommunen är syftet att inventera de verksamheter som under 2022 och 2023 har noterats i kommunen och som inte har varit kända verksamheter för nämnden. Detta har uppmärksamats antingen genom tips eller vid annan tillsyn i kommunen.

Inom informationskampanjen om fluorerade växthusgaser har enkäter skickats ut till bostadsrättsföreningar i kommunen.

1.2.5 Hälsoskydd

Inom hälsoskyddsgruppen planerades tillsyn av 190 verksamheter och utfallet blev 178. Detta beror främst på verksamheter som har upphört under årets gång.

Projekt med fokus på radon i flerbostadshus som har startats under 2023 kommer att fortsätta under 2024 och framåt. Vid den planerade tillsynen av flerbostadshus som gjorts under 2022 och 2023 har nämnden fortsatt funnit att flera fastighetsägare antingen inte alls mätt radon i sina fastigheter, eller inte mätt enligt korrekt standard. En uppföljning av det tidigare projektet fortlöper därför tillsammans med en så kallad radonuppmaning. En kartläggning har genomförts av de fastigheter där miljötillsynsavdelningen inte har tagit emot radonrapporter från fastighetsägarna eller där mätningarna är mer än tio år gamla. Dessa kommer att uppmanas att redovisa radonrapporter om mätning har genomförts, eller att utföra radonmätning om de inte har gjort det tidigare i sina flerbostadshus. Ett första utskick genomfördes under 2023 till ägare av 16 olika fastigheter med flerbostadshus, och de kommer att ha till och med 2025 på sig att mäta radon i bostäderna och redovisa resultatet.

1.2.6 Avlopp

Den planerade inventeringen av enskilda avlopp år 2023 har genomförts i sin helhet med 156 inventeringar. Nu kvarstår hantering av inspektionsutfallet (förbud, förelägganden, ansökningar). Till detta tillkommer även övriga ansökningar och resterande uppföljande tillsyn. Avloppsgruppen har haft en extra resurs i sex månader som endast har arbetat med uppföljning av tidigare tillsynsärenden (ärenden startade 2021 och tidigare) för att klara tillsynsplanen år 2023.

1.3 Nationell strategi för miljöbalkstillsynen

1.3.1 Miljöskydd

Den delen av strategin som avser *fordonstvättar och fordonsverkstäder* har nämnden under 2023 deltagit i genom projektet inventering av Länna industriområde och inventeringen av miljöfarliga verksamheter. Genom projekten har man hittat flera fordonstvättar och fordonsverkstäder som ska ha tillsyn under 2024 genom den nationella tillsynskampanjen.

Fokusområdet *dagvatten* deltar nämnden i löpande i samband med tillsynen av dagvattenanläggningarna i kommunen. Tillsyn sker vartannat år på dagvattenanläggningar. Under 2023 har nio dagvattenanläggningar haft tillsyn. Under tillsynen kontrolleras bland annat de delar som strategin pekar ut, exempelvis att ställa frågor om egenkontroll.

Illegal avfallshantering genomförs löpande genom tillsynen av befintliga verksamheter när inrapportering av farligt avfall till Naturvårdsverkets nationella avfallsregister och transportdokument kontrolleras. Under 2023 har en trainee identifierat alla avfallstransportörer inom kommunen, samtliga kommer ha tillsyn av nämnden framöver. Nämnden deltar även löpande i fokusområdet *återvinning av avfall så att det upphör att vara avfall* eftersom det i tillsynen kontrolleras att verksamheten uppfyller anteckningsskyldigheten.

Nämnden har även deltagit i området *tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2* genom att en handlingsplan har tagits fram för hur arbetet

med förorenade områden och tillsynen ska utföras framöver. Under året har även 11 objekt inom branschklass 2 inventerats vilka har varit deponier.

Fokusområdet *anmälan om avhjälpande åtgärd enligt § 28 i FMH*, deltar nämnden i löpande enligt strategin. Detta uppfylls genom utbildning.

Nämnden deltar även i området *Reach-förordningen* genom att i tillsynen kontrollera verksamheter som är nedströmsanvändare av särskilt farliga ämnen och att de följer Reach-förordningen. Reach-förordningen innebär i korthet att ansvaret för att inhämta kunskap om potentiellt farliga egenskaper hos ämnen ligger hos tillverkarna och importörerna. Samt att tillverkarna och importörerna av ämnena är skyldiga att kommunicera faror och säker användning av produkterna till användarna.

1.3.2 Hälsoskydd

Den delen av strategin som avser bassängbad innebär bland annat att en god vatten- och luftkvalitet ska säkerställas och att verksamhetsutövarna ska ha kännedom om Folkhälsomyndighetens nya allmänna råd (HSLF-FS 2021:11). Detta delmål bedömer nämnden som avklarat i och med den planerade tillsynen som genomförts på bassängbad under 2021 och 2023. Vid tillsynen fann nämnden att såväl inomhusmiljön är god och att de nya allmänna råden tillämpas. Under tillsynen 2023 genomfördes även en provtagning av bakterietillväxt med tryckplattor enligt en tysk standard för att se att de rutiner verksamheterna har presenterat också tillämpas i praktiken. Eftersom bassängbaden har ett tillsynsintervall på två år, är nästa tillsyn planerad till 2025. Vid denna tillsynsomgång kan ytterligare uppföljning av strategin bli aktuell.

Strategin tar även upp fokusområdet ”Likvärdig tillsyn av yrkesmässig hygienisk verksamhet” för att minska variationen i bedömningen av verksamheter och öka kommunernas kunskap kring detta tillsynsområde. Nämnden har under 2023 delat upp de yrkesmässiga hygieniska verksamheterna i fem olika kategorier baserat på vad för behandlingar de erbjuder. Kategorierna gör att det blir lättare att genomföra likvärdiga bedömningar inom kommunens tillsyn för dessa typer av verksamheter. År 2023 genomfördes tillsyn av nagelsalonger samt tatuerings- och piercingsalonger.

Inom området “inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola” lyfter strategin målet om god inomhusmiljö. Målet är att verksamhetsutövarna ska ha kunskap om riskerna med sin verksamhet och bedriva egenkontroll. Ytterligare ett mål med strategin är att verksamhetsutövarna känner till Folkhälsomyndighetens allmänna råd om städning (FoHMFS 2014:19). Eftersom tillsyn har genomförts på förskolor under 2022 och skolor under 2023 bedömer nämnden kunna leva upp till förväntningarna i denna del av strategin.

Slutligen tas inomhusmiljö i bostäder upp i strategin och det eftersträvas att inomhusmiljön i bostäder ska vara god, att fastighetsägare bedriver egenkontroll och att tillsynsmyndigheterna arbetar förebyggande och utövar en effektiv

bostadstillsyn. Även denna del av strategin bedömer nämnden kunna leva upp till genom den planerade tillsynen av fastighetsägare och tidigare informationskampanjer i form av fastighetsägarträffar för flerbostadshus. Under 2023 blev nämnden klar med tillsynen av samtliga flerbostadshus som har identifierats i kommunen och som har haft en tillsynsskuld.